

Memo

AAN : De leden van de Commissie Maatschappelijke Omgeving (MO)
VAN : Wethouder C.Y. van Staalduinen
CC : Overige raadsleden
DATUM : 6 juni 2025
BETREFT : Beantwoording vragen verordening Wmo tijdens de CIE MO d.d. 2 juni 2025

Aanleiding

Tijdens de behandeling van het agendapunt 12 '*Raadsvoorstel tot vaststelling van de Wmo-Verordening gemeente Westland 2025*' tijdens de commissie MO van 2 juni jl. zijn er vragen gesteld over het stopzetten van de basisvoorziening huishoudelijke ondersteuning. In dit memo geef ik u een nadere toelichting op het besluit tot beëindiging van deze voorziening, de gevolgen hiervan en de alternatieve ondersteuning die beschikbaar is.

Wat was de basisvoorziening?

De basisvoorziening bood inwoners de mogelijkheid om zonder tussenkomst van de gemeente direct huishoudelijke ondersteuning aan te vragen bij een aanbieder. De basisvoorziening startte in een tijd van economische neergang en was bedoeld om werkgelegenheid te behouden. Inmiddels is de situatie anders en is er sprake van krapte op de arbeidsmarkt. De basisvoorziening was geen landelijke regeling, maar een regionale (H5). Inwoners die gebruik wilde maken van de basisvoorziening kregen binnen vijf werkdagen ondersteuning. Het betrof maximaal 40 uur ondersteuning over een periode van zes maanden. De overige 14% (5 euro per uur) werd door de inwoner betaald.

Deze voorziening is inmiddels gestopt. In gesprekken gaven de zeven gecontracteerde aanbieders aan dat zij het product niet langer konden of wilden aanbieden. Andere aanbieders bleken niet beschikbaar of geïnteresseerd. Belangrijke redenen hiervoor waren:

- **Geen toegangstoets:** inwoners konden via de zorgaanbieder een beroep doen op de basisvoorziening. Onze consultants maken een zorgvuldige afweging bij een aanvraag, op basis van de verordening en beleidsregels. Voor de basisvoorziening was dat kader er niet. Aanbieders vonden het lastig om hulpvragen te weigeren en had willekeur en ongelijkheid als gevolg. Daarom werden ook inwoners geholpen die niet in aanmerking zouden komen voor Wmo ondersteuning. We betaalden als gemeente wel mee met Wmo-middelen.
- **Uitvoeringsproblemen bij aanbieders:**
 - Personeelskrapte maakte snelle inzet lastig. Er was maar een kleine groep aanbieders die dit product leverde.
 - De eigen bijdragen werden niet altijd voldaan en had administratie als gevolg.
 - Vaste omvang van 40 uur per aanvraag voor een half jaar was niet flexibel. In sommige gevallen was minder hulp nodig, maar werd van aanbieders verwacht dat zij toch de volledige 40 uur leverden. Dit leidde tot ondoelmatige inzet van ondersteuning.

Waar kunnen inwoners die gebruik maakten van de basisvoorziening nu terecht?

- **Reguliere Wmo:** inwoners kunnen bij een ondersteuningsvraag altijd een beroep doen op de Wmo. We hanteren een (wettelijke) termijn van zes weken waarin we een besluit nemen. Kan het niet wachten omdat er sprake is van een urgente situatie? Dan nemen we de aanvraag met voorrang in behandeling. U kunt denken aan de volgende situaties:

- Verhuizing vanuit andere gemeente naar Westland (en in oude gemeente al Hulp bij het huishouden had);
 - Inwoners die terminaal zijn of een zeer progressieve ziekte hebben, zoals ALS en niet voldoende ondersteuning vanuit het netwerk hebben;
 - Sprake van vervuiling/overlast voor anderen (Aanvragen komen vaak via SKT binnen);
 - Overbelaste mantelzorger die dreigt om te vallen.
- **Spoedaanvraag (art. 2.3.2 Wmo 2015):** moet er acuut ondersteuning worden ingezet? Dan kan een inwoner een spoedaanvraag doen. Op dit moment heeft de H5 15 gecontracteerde zorgaanbieders die hulp bij het huishouden leveren. Spoedmeldingen worden vroegtijdig herkend en direct beoordeeld via een spoedtriage, waardoor snelle inzet mogelijk is binnen 48 uur. Op dat moment wordt een tijdelijke indicatie afgegeven. Wanneer er meer ondersteuning nodig is, dan wordt deze indicatie verlengd en eventueel opgehoogd. In tegenstelling tot de oude regeling zit op deze regeling geen beperking qua uren of duur. Ook is de financiering minder belastend voor de cliënt: in plaats van een bedrag per uur, betalen zij nu het reguliere abonnementstarief van € 21,- per maand.

De basisvoorziening komt niet terug

In samenwerking met de andere gemeenten in de H5 en de 7 zorgaanbieders die de voorziening uitvoerden, hebben we de basisvoorziening beschouwd. De hierboven beschreven knelpunten (onrechtmatig uitgeven van Wmo-middelen, geen personeel om de regeling uit te voeren) deden ons besluiten om met de regeling te stoppen. De afgelopen jaren maakten steeds minder mensen gebruik van de regeling. In 2019 maakten 140 inwoners gebruik van de regeling. In 2022 waren dit er nog 80. Voor de daaropvolgende jaren kon de basisvoorziening deels niet worden aangeboden vanwege personeelstekort. Betrouwbare gegevens over cliëntaantallen ontbreken. Zorgaanbieders hebben aangegeven de basisvoorziening niet langer te willen en kunnen leveren. Dat is ook de reden waarom we dit niet langer kunnen en willen opnemen in de verordening. Inwoners kunnen een beroep doen op voorzieningen die in de verordening zijn opgenomen. Als we een product opnemen dat niet meer kan worden aangeboden, wekken we een verwachting die we onmogelijk kunnen waarmaken. Voor cliënten heeft dit geen gevolgen. Zij kunnen gewoon gebruik (blijven) maken van de Wmo en kunnen bij een urgente of acute zorgvraag snel worden geholpen.

Het schrappen van de basisvoorziening is geen bezuinigingsmaatregel

Voor de basisvoorziening betaalden we als Westland € 37.000. De totale kosten voor uitvoering van de Wmo waren in dat jaar € 21,7 miljoen. Het betrof met andere woorden een zeer klein deel van de totale ondersteuning. Sinds de invoering van de Wmo zijn de kosten jaarlijks gestegen. Zolang het aantal aanvragen blijft stijgen en hulpvragen complexer worden – en dat zal door de vergrijzing nog jaren zo blijven – stijgen de kosten. Van bezuinigen is geen sprake. Wel proberen we met de ombuigingen de kostenstijging af te remmen. Het al dan niet voortzetten van de basisvoorziening was niet een van de maatregelen waarover we u met de raadsinformatiebrief *Ombuigen en Innoveren in het Sociaal Domein* (december 2024) over hebben geïnformeerd.

jaar	bedrag	stijging
2021	20,0	
2022	21,7	9%
2023	24,0	11%
2024	26,0	8%

Doen we genoeg voor (overbelaste) mantelzorgers nu de basisvoorziening er niet meer is?

We merken dat huishoudelijke hulp niet altijd voldoende is om overbelaste mantelzorgers te ontlasten. Daarom onderzoeken we aanvullende vormen van ondersteuning naast hulp bij het huishouden. We versterken de verbinding met het mantelzorgknooppunt en maken het beschikbare aanbod inzichtelijker. Zo kunnen Wmo-consulenten gericht doorverwijzen naar passende ondersteuning voor mantelzorgers. Voorheen was doorverwijzing niet mogelijk, omdat de gemeente geen zicht had op deze inwoners. Dit is vanaf nu wel het geval. Onze inwoners kunnen ook gebruik maken van de respijtzorgvoorziening Strandgoed in Ter Heijde¹ waar mantelzorgers en/of hun partner kunnen verblijven. Met deze voorziening zijn we voorloper in Nederland.

¹ [Strandgoed Ter Heijde Logies & Respijt - Pieter van Foreest](#)